

**Motto: „Učinit církev domovem a školou společenství.“
Jan Pavel II.**

PASTORAČNÍ PLÁN SEKCE PRO MLÁDEŽ ČBK

Připravila pracovní skupina Sekce pro mládež ČBK.
Redakce P. Jan Balík.

Dokument byl schválen na 45. plenárním zasedání České biskupské konference
17. dubna 2002 v Hejnicích.

V Praze 3. května 2002

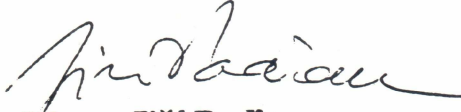
Na svém 45. plenárním zasedání 16. - 17. dubna 2002 Česká biskupská konference schválila pod číslem ČBK 45 - XVII – 5 - c „Pastorační plán Sekce pro mládež ČBK“.

Dokument je plodem dlouhodobé společné práce členů Sekce pro mládež ČBK za přispění konzultantů.

Plán je vyjádřením základního směru v pastorační mládeže katolické církve v České republice. Předpokládá rozpracování v jednotlivých diecézích podle místních podmínek a potřeb. Zároveň chce být naléhavou výzvou ke spolupráci ostatních subjektů, které různým způsobem slouží mládeži.

Vydání plánu je vyjádřením zájmu církve o co nejúčinnější evangelizaci mladých lidí.

Věříme, že tento dokument přispěje k prohloubení a k systematickosti služby církve mládeži.

Mons. Jiří Paďour
biskup – delegát pro mládež

Mons. Jan Graubner
arcibiskup olomoucký
předseda České biskupské konference

OBSAH

1. Úvod
  - 1.1 Geneze vzniku
  - 1.2 Kompetence plánu
2. Nástin historie pastorace mládeže v ČR
  - 2.1 Situace do roku 1989
  - 2.2 Situace po listopadu 1989
3. Současná situace mládeže
  - 3.1 Situace mládeže obecně
  - 3.2 Důležité rysy mentality mládeže
  - 3.3 Postoj mládeže k náboženským otázkám a k církvím
4. Místo mládeže v církvi
  - 4.1 Pohled universální církve
  - 4.2 Teologický pohled na pastorační mládeže ve světle apoštolského listu Novo millennio ineunte
  - 4.3 Pohled církve v ČR na mladou generaci
    - 4.3.1 Vymezení pojmu mládež
    - 4.3.2 Základní proud v pastorační mládeže
    - 4.3.3 Zapojení mladých
    - 4.3.4 Ideál pastorace mládeže podle představ a názorů kněží a laiků pracujících v diecézní pastorační mládeže
    - 4.3.5 Aktivity ostatních subjektů
    - 4.3.6 Církevní směrnice pro pastorační mládeže na celostátní a diecézní úrovni
    - 4.3.7 Formační materiály vydávané Sekcí
  - 4.4 Základní úskalí pro budoucnost
    - 4.4.1 Personální otázky
    - 4.4.2 Finanční otázky
5. Cíle pastorace mládeže
  - 5.1 Základní poslání církve
  - 5.2 Dlouhodobé cíle a dlouhodobý pastorační plán
  - 5.3 Konkrétní nástroje k dosažení cílů
    - 5.3.1 Sekce pro mládež ČBK
    - 5.3.2 Sekretariát Sekce
    - 5.3.3 Komise Sekce
    - 5.3.4 Diecézní centra pro mládež
    - 5.3.5 Diecézní centra života mládeže
    - 5.3.6 Kaplani pro mládež v děkanátech (vikariátech)
    - 5.3.7 Laičtí zástupci za děkanát - animátoři děkanátu
  - 5.4 Základní linie pastorační služby Sekce
  - 5.5 Další subjekty v pastorační mládeže
    - 5.5.1 Farnost
    - 5.5.2 Řehole, hnutí, komunity, asociace
    - 5.5.3 Pastorace vysokoškoláků
    - 5.5.4 Ostatní
6. Krátkodobý pastorační plán Sekce
  - 6.1 Podpora místních společenství
  - 6.2 Formace animátorů

- 6.3 Informační a formační servis pro mládež
- 6.4 Zajišťování akcí v rámci diecéze
- 6.5 Zajišťování akcí na národní úrovni
- 6.6 Zajišťování mezinárodních kontaktů
- 6.7 Spolupráce s hnutími, řády a dalšími subjekty, které pracují s mládeží v diecézi
- 6.8 Formace a vzdělávání pracovníků s mládeží
- 6.9 Činnost diecézních domů mládeže
- 7. Výhledy do budoucna
- 8. Závěr

Přílohy:

- 1) Dokumenty církve o mládeži
- 2) Základní materiály vydané sekretariátem Sekce

1. ÚVOD

Rozhovor Ježíše s mladíkem¹, který tak často cituje Jan Pavel II., je vzorem a školou Boží lásky k mladému člověku. „Ježíš Kristus musí pro nás v tomto ohledu zůstat prvním a základním zdrojem, z něhož budeme vycházet.“² Evangelista mluví o tom, jak Ježíš na mladíka „pohleděl s láskou“³. V tomto tajemství Kristovy lásky nachází církev současné doby inspiraci ve svém setkání s novými generacemi. Chce napomáhat všem mladým lidem na jejich životní cestě, aby se setkali s Kristem a poznali, že jedině on může naplnit jejich život.

Zvýšený význam mladých lidí ve společnosti a důležitost jejich aktivního „apoštolského“ nasazení vyzdvihl II. vatikánský koncil v dekretu o apoštolátu laiků⁴ a ve svém závěrečném poselství⁵.

Poslání církve je veliké a i když počítá s Boží pomocí, lidské i materiální prostředky nejsou neomezené.

Pastorační plán Sekce pro mládež ČBK (dále jen plán) umožňuje soustředit síly, stanovit priority a základní směry pastorační práce mládeže, aby bylo možné s omezenými personálními i ekonomickými silami účinně zvládnout velké úkoly. Plán napomáhá koncepčnosti a kontinuitě práce s mládeží a jejímu zakotvení v katolické církvi a připomíná důležitost Boží milosti.

V apoštolském listě *Novo millennio ineunte* papež říká: „Čeká nás mnohé, a proto se musíme pustit do účinného pastoračního programu.“⁶

1.1 Geneze vzniku

Následující text vznikl na základě zkušeností spontánního života mládeže v posledních desetiletích komunismu a z dlouhodobé a systematické práce s mládeží v diecézních centrech pro mládež⁷ (DCM) a diecézních centrech života mládeže (DCŽM) a z její reflexe. Neopomíjí zpětnou vazbu ze strany mladých lidí, se kterými jsou členové Sekce pro mládež ČBK (dále Sekce) a jejich spolupracovníci v neustálém kontaktu. Dalším zdrojem jsou závěry z různých fór mládeže na národní a celosvětové úrovni⁸, z diskuse v rámci celostátních Konferencí o mládeži a z koordinačních rad mládeže v diecézích a ze spolupráce s universální církví a hlavně s Papežskou radou pro laiky.

Plán je podložen dlouholetou praxí a zároveň studiem domácích i zahraničních pramenů.⁹

---

¹Viz *Mk* 10,17-22; *Mt* 19, 16-22; *Lk* 18,18-23.

²Kristus vás miluje, str. 65; Paulínky, Praha 2001.

³Viz *Mk* 10,17-22; *Mt* 19, 16-22; *Lk* 18,18-23.

⁴II. vatikánský koncil - Dekret o apoštolátu laiků, *Apostolicam actuositatem*, kap. 12.

⁵Poselství II. vatikánského koncilu mládeži z 8.12.1965.

⁶*Novo millennio ineunte*, 15, ČBK, Praha 2001.

⁷Viz bod 5.3: Konkrétní nástroje k dosažení cílů.

⁸Hojné materiály a mezinárodní zkušenosti o situaci mládeže získali delegáti ČR na Mezinárodních fórech mládeže v Čenstochové, Denveru, Manile, Loretu, Paříži a v Římě.

⁹Jedná se především o dokumenty Papežské rady pro laiky, přednášky domácích i zahraničních odborníků v rámci formace a studia pořádaného Sekcí pro mládež ČBK, účast na evropských kongresech o pastorační práci mládeže (Řím 1992, Loreto 1995, Paderbon 1998), přednášky ze studijního semináře o Světových dnech mládeže v Čenstochové v roce 1996, o kontakty a přednášky v zahraničí. Zdrojem poznatků je účast členů Sekce na teologické, ideové i organizační přípravě Světových dnů mládeže a účast na práci v přípravné komisi na evropské ekumenické setkání ve Strasbourgu v roce 2000 pořádané CCEE a KEK.

Nezanedbatelným přínosem pro práci byly výzkumy¹⁰ Institutu dětí a mládeže Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy (IDM MŠMT), Institutu pro výzkum veřejného mínění a každoroční statistiky z diecézí.

Základní linie ukazuje magisterium Jana Pavla II.¹¹ v oblasti pastorace mládeže, četné relace, promluvy a přednášky českých a moravských biskupů¹² a také Statut Sekce schválený Českou biskupskou konferencí v roce 1993.

1.2 Kompetence plánu

Plán se opírá o autoritu biskupů a předpokládá rozpracování v diecézních pastoračních plánech. Je vyjádřením základního směru v pastoraci mládeže katolické církve v České republice. Zároveň chce být naléhavou výzvou ke spolupráci ostatních subjektů (hnutí, komunit, řeholí a občanských sdružení), které mají vlastní kompetence a charismata a pracují v pastoraci mládeže.

Plán předpokládá pravidelnou revizi v periodě 4 – 5 let.

---

¹⁰ Viz *Proměny české mládeže*, Petr Sak, Petrklíč, 2000.

¹¹ Viz *Kristus vás miluje*, Paulínky, Praha 2001; Jan Pavel II. hovoří o mládeži, sekretariát Sekce pro mládež ČBK, Praha 2001; *Poselství Jana Pavla II. k XXXII. světovému dni modliteb za povolání*, ČBK, 1995.

¹² Například promluva Miloslava kardinála Vlka při svěcení Nazareta a Příchovic; katecheze Mons. Graubnera na Mezinárodním setkání animátorů, Rychnov nad Kněžnou, 1996; beseda na formačním týdnu, Velehrad, 1997; diskuse s Mons. Graubnerem na 1. celostátním fóru mládeže, Svatá Hora, 1999; list před setkáním na Svaté Hoře, 1999; list Mons. Paďoura hnutím a řeholím v pražské arcidiecézi, 1998; listy vybízející k dobrovolné službě (Mons. Koukl, Mons. Lobkowicz), 2001.

2. NÁSTIN HISTORIE PASTORACE MLÁDEŽE V ČR

Pro pochopení současné situace pastorace mládeže je třeba hledat její kořeny v historii posledních desetiletí.

2.1 Situace do roku 1989

Za čtyřicet let se komunistickému režimu téměř podařilo vytlačit náboženství jak ze škol všech stupňů, tak z veřejného života. Režim pracoval především za pomoci strachu. Tato **programová ateisace** měla těžké následky v podobě odkřesťanštění společnosti, zejména mladé generace.

Železná opona mladé lidi uzavřela. Nebylo možno setkat se s universální církví. Desítky let jsme prakticky neměli biskupy. Lidé toužili po jejich přítomnosti a podpoře.

Především od 70. let vznikaly **spontánně desítky křesťanských společenství** mládeže. Postupně rostl počet konversí mladých lidí, pochopení smyslu církve a služby papeže i biskupů. Tato společenství byla podporována řadou kněžských i laických osobností. V křesťanském duchu začínali skrytě pracovat i jednotlivci a nejrůznější skupiny (turistické oddíly, salesiánské chaloupky, začínající hnutí apod.) Pro vznik Sekce bylo důležitým fenoménem setkávání mládeže na příchovické faře v 80. letech.

V situaci, kdy byli křesťané vytlačeni na okraj společnosti a nemohli veřejně vystupovat a publikovat, kdy mnozí zaplatili práci v církvi svým zdravím nebo dokonce životem, se Bůh stává jedinou nadějí. Skrze utrpení vnější nesvobody se prohlubovala niternost víry.

2.2 Situace po listopadu 1989

Příchod svobody postavil církev před nové úkoly. Bylo zřejmé, že přijdou nové těžkosti a pokušení, která budou brzdit evangelizaci a ohrožovat mladého člověka. Církev nesmí zaspát, ale musí nabídnout mladému člověku „srdce i ruku“, protože mladí lidé od církve mnoho očekávají a církev očekává mnoho od mladých.¹³ Důležité bylo podat mladým lidem ruku konkrétním způsobem, aby viděli, že církev se o ně zajímá, počítá s nimi i s jejich aktivitou. To byl úkol přesahující síly a možnosti kterékoliv jednotlivé řehole, komunity nebo hnutí. **Byl to úkol pro celou církev u nás a byla to výzva ke spolupráci pro všechny.** K tomu bylo zapotřebí konkrétních, schopných a nadšených lidí. Nebylo jich mnoho. Aby bylo možné zvládnout velké úkoly malými silami, bylo nutno vytvořit síť lidí ve všech diecézích a intenzivně spolupracovat.

Ustanovení Sekce bylo odpovědí biskupů na tuto výzvu a zároveň na hluboké potřeby mladých lidí a jejich spontánní život. Na základě zkušeností v předchozích letech církev reagovala na konkrétní potřeby „ze zdola“ a navazovala na již existující aktivity.¹⁴ Toto bohatství života vyrostlo z místních kořenů poznamenaných křížem, ale také silou Zmrtvýchvstalého.

¹³ Srov. Christifideles laici, 46, Zvon, Praha 1990.

¹⁴ Viz Miteinander - společně, Sekce a BDKJ, Düsseldorf 2000; referáty: A. Křišťan, Mladá církev vyráží, str. 123; M. Šimáček, Historie a rozvoj do současnosti, str. 132.

Církev ve své odpovědi vyšla z faktu, že mladí potřebují formaci ve víře a potřebují být doprovázeni. Zároveň si však vždy uvědomovala, že mladí lidé sami musí být zapojeni jako aktivní činitelé života církve. Praktický a exemplární dopad měl tento fakt v uspořádání Sekce. Kromě několika kněží ji dodnes tvoří většinou mladí lidé, kteří jsou biskupem pověřeni službou svým vrstevníkům v diecézích, jsou partnery pro kněze a zároveň ze strany mládeže poskytují biskupovi zpětnou vazbu.

Velkým přínosem pro započaté dílo byly živé kontakty s universální církví, zejména spolupráce s Papežskou radou pro laiky (dále PRPL) a dalšími složkami v katolické církvi, které se kvalifikovaně zabíraly problematikou mládeže. Zkušenost církve v naší vlasti, mezinárodní výměna zkušeností a odborný růst skrze kvalitní přednášky expertů z celého světa daly vznik pastorační mládeže uskutečňované Sekcí tak, jak ji známe dnes. Je nutno poznamenat, že se tato pastorační práce rok co rok rozvíjí a obohacuje.

3. SOUČASNÁ SITUACE MLÁDEŽE

Jedním ze zdrojů pastoračního programu je poznání základních vlastností mladých lidí a základních trendů ve světě mládeže.

3.1 Situace mládeže obecně

Situace mládeže v ČR je v jistém slova smyslu srovnatelná se situací v jiných rozvinutých státech Evropy a světa. Pociťujeme nebezpečí nové nepsané „ideologie“, kterou vytvářejí masmédiá, ideologie nesprávně pojatého liberalismu a absolutního relativismu. Zakoušíme, že tam, kde se vytrácí „smysl pro Boha“, vytrácí se i „smysl pro člověka“. Mnozí mladí lidé podléhají falešným prorokům.¹⁵

Tuto situaci nastínil papež ve svém projevu na X. světovém dnu mládeže (SDM) v Manile. Tehdy řekl:

„Dnešní mladí lidé zakoušejí mnoho těžkostí, které předešlé generace pociťovaly jen ve velmi omezené míře. Jde především o ochablost velké části rodinného života (to potvrzuje i radikální pokles porodnosti), nedostatek komunikace mezi rodiči a dětmi, izolující a odcizující vliv většiny sdělovacích prostředků.“

Situace v naší vlasti je o to těžší, že mnozí mladí lidé po roce 1989 očekávali novou společnost a nové vztahy, jako by podvědomě očekávali politického mesiáše. Namísto toho přišlo rozčarování podpořené skandály a finančními podvody. Mnohým se zdá, že jediné, co platí, je moc peněz.

Navzdory tomu řada mladých lidí nachází Krista jako toho, který jediný může dát člověku pravý život, což dosvědčují desítky a stovky konverzí. Nejsou to masová obrácení, ale je to důkaz, že mladí lidé hledají skutečné hodnoty, především pravdu a lásku.

3.2 Důležité rysy mentality mládeže¹⁶

Mentalita mládeže zaznamenala za deset let svobody velkou přeměnu. Dnes před námi stojí mladý člověk, který:

- se pohybuje v mimořádném, emotivním a virtuálním světě,
- patří do různých skupin vrstevníků, a přitom často žije ve velké samotě,
- mnohdy ztrácí naději a žije bez budoucnosti,
- vnitřně dospívá později, žije z přítomné chvíle, dochází u něj k tzv. fragmentaci času; rozhoduje se obtížně s konečnou platností,
- hledá vzory, ale nachází jen málo věrohodných svědků, tzn. pozitivních vzorů,
- studiu věnuje více času a prodlužuje dobu vzdělání,
- odklání se od oficiálních struktur a stěhuje se do neformálních prostředí a skupin; nerad se organizuje, registruje atd.,
- velmi touží po vztazích, lásce, domově, rodině, přátelství, pravdě, duchovnu, spiritualitě a vyžaduje pravdivé a jasné odpovědi,
- volný čas věnuje především televizi, odkud čerpá nejvíce informací, hudbě a schůzkám s přáteli,
- své vnitřní napětí vybíjí zvýšenou agresivitou.

¹⁵ Viz Jan Pavel II., VIII. světový den mládeže, Denver 1993 a X. světový den mládeže, Manila 1995 v Kristus vás miluje, Paulínky, Praha 2001.

¹⁶ Více rozpracováno v: Situace mládeže zvláště v pražské arcidiecézi, P. Jan Balík, Sekce pro mládež ČBK, Praha 2000.

Dnešní výchovný systém velmi obtížně hledá způsob, jak mladého člověka dovést k sebevýchově. Velkým problémem ve školách je, že se výchova soustřeďuje na předávání informací a neklade si za cíl vést mladého člověka k vyšším hodnotám.

3.3 Postoj mládeže k náboženským otázkám a k církvím¹⁷

Potřeby transcendentna a duchovního hledání patří k charakteristickým atributům současné mládeže. V současné době se na náboženství nejvíce orientují mladí lidé¹⁸ ve věku kolem 20 let. Je to vyvoláno potřebou hledání smyslu života a bytí a osobní existencionální krizí. Celkově je ale pozorován pokles zájmu o náboženské skupiny. Tento pokles se projevuje v naší republice nejvíce u skupiny 15 – 18 letých, která se posunuje výrazně k hodnotám konzumní společnosti, a to jak svou hodnotovou stupnicí, tak způsobem života.

Nejprudší pokles zájmu a identifikace z porevoluční atraktivnosti je u New Age, transpersonální psychologie a jógy.

Velkou výzvou je pro nás zjištění, že mezi mladými patří katolická církev neustále k dominantní náboženské skupině a že posun zájmu směřuje ke spiritualitě niterné, neorganizované, blízké východním spiritualitám.

Z výše uvedeného můžeme vyvodit, že se otevírá nový, avšak netradiční prostor pro oslovení mladých lidí.

---

¹⁷ Viz: Situace mládeže zvláště v pražské arcidiecézi, P. Jan Balík, Sekce pro mládež ČBK, Praha 2000, zpracováno na základě výzkumů Petra Saka zveřejněných v: Proměny české mládeže, Petrklíč, 2000.

¹⁸ „Proměny české mládeže“ uvádějí, že 25 % mladých lidí od náboženství něco očekává.

4. MÍSTO MLÁDEŽE V CÍRKVI

Církev jasně vidí důležitost mládeže a počítá s ní, a to zejména při evangelizaci současného i budoucího světa.

4.1 Pohled universální církve¹⁹

Otcové II. vatikánského koncilu zdůraznili:

„Ve jménu tohoto Boha a jeho Syna Ježíše vás vyzýváme, abyste rozšířili svá srdce na rozměr světa, abyste porozuměli výzvě vašich bratří a abyste odvážně dali vaše mladistvé síly k jejich službě... Církev se na vás dívá s důvěrou a láskou.“²⁰

Důležitým dokumentem pokoncilního období, který se zmiňuje o mládeži, je *Christifideles laici*. V něm stojí:

„Církev se dívá na mladé, ba více, církev zvláštním způsobem sebe samu vidí v mladých... Mladé lidi nelze chápat pouze jako předmět pastorační péče církve. Fakticky jsou a musí být povzbuzováni k tomu, aby se stali aktivními subjekty, činiteli evangelizace a tvůrci sociální obnovy.“²¹

Církev musí v sobě znovu oživit zvláštní lásku, kterou měl Ježíš k mladému muži v evangeliu...

Církev má mnoho co říci mladým lidem a mladí lidé mají mnoho co říci církvi. Tento vzájemný dialog musí být velmi upřímný, jasný a odvážný... stává se pro církev i společnost zdrojem bohatství a mladosti.“²¹

Jan Pavel II. svým charismatickým způsobem dokázal najít cestu, jak být v dialogu s mládeží. Jeho iniciativa světových dnů mládeže (na světové i diecézní úrovni) se ukazuje jako skutečně prorocká.²² Při příležitosti mezinárodního roku mládeže (1985) zaslal mladým lidem apoštolský list, který zvláštním způsobem vyjadřuje jeho zájem o mládež.²³ Studium jeho dokumentů pomáhá objevit teologické, psychologické a sociologické důvody, proč se za pontifikátu Jana Pavla II. mládež stala jednou z priorit jeho služby.²⁴ Pochopíme tak do hloubky, co znamená diecézní pastore mládeže a důvody k velkému nasazení církve pro mládež.

4.2 Teologický pohled na pastorační mládeže ve světle apoštolského listu *Novo millennio ineunte*

V dokumentu Jan Pavel II. nastínil základní pastorační úkoly pro církev na počátku nového tisíciletí. Lze v něm najít teologicky vyjádřené opěrné body pastorační činnosti. Cenným přínosem dokumentu je profilace spirituality pro současnou dobu, kterou papež sám definuje jako „spiritualitu společenství“.

¹⁹ Viz příloha č. 1.

²⁰ Poselství II. vatikánského koncilu mládeži z 8. 12. 1965.

²¹ *Christifideles laici*, 46, Zvon, Praha 1990.

²² Jan Pavel II., dopis kardinálu Pironiovi, Čenstochová 8 5. 1996: „Vybízím tedy všechny zodpovědné za pastorační mládeže, aby se stále větší velkodušností a nápaditostí využívali Světové dny mládeže jako události, která je začleněna do normální výchovy ve víře a která má být zcela zvláštním důkazem pozornosti a důvěry vkládané celou církví do mladých generací.“, sekretariát Sekce pro mládež ČBK, Praha 2001.

²³ *Křesťus vás miluje*, str. 34, Paulínky, Praha 2001.

²⁴ *Dar a tajemství*, Jan Pavel II., str. 76 a 99; *Nové město*, Praha 1997: „Ve svém životě jsem si jako priority stanovil: apoštolát laiků, zvláště pak pastorační rodin... péči o mládež a intenzivní dialog se světem vědy a kultury.“

Osoba Ježíšova

Papež jasně říká, že základem celého našeho života i veškeré aktivity musí být osoba Ježíše Krista. Přímo říká, že „nezachrání nás nějaké zaklínadlo, nýbrž Osoba a jistota, kterou přináší: Já jsem s vámi.“²⁵ a pokračuje: „Naše svědectví by bylo nesnesitelně ubohé, pokud bychom nebyli my těmi prvními, kdo kontemplují Kristovu tvář.“²⁶

„Odvěký“ program a pastorační plán

Papež se zamýšlí nad „konkrétními programovými kroky“ a říká: „Nejde o vymýšlení nějakého 'nového programu'. Program už tu je; stále týž, odvozený z evangelia a živé tradice. Jeho středem je vlastně sám Kristus. Tento program se nemění se střídáním období a kultur, přestože s nimi počítá a vede s nimi opravdový a účinný dialog. Je však nutné, aby se tento program proměnil v pastorační plány, uzpůsobené situaci jednotlivých společenství.“²⁷

Svatost

„Na prvním místě bez váhání předkládám perspektivu, kterou by se měla ubírat veškerá pastorační činnost: touto perspektivou je svatost.“²⁸ Tuto elementární pravdu je třeba vtělit jako základ do pastoračních programů, protože „vytvořit pastorační plán ve jménu svatosti přináší velmi závažné důsledky.“²⁹

Papež pak ukazuje základní prvky pedagogiky svatosti:

- **Modlitba**,³⁰ „která se musí stát základním pilířem jakéhokoliv pastoračního programu.“³¹
- Oživení prožívání **neděle**.³²
- S novou odvahou vhodně přiblížit **svátost smíření**.³³
- Naše činnost, která vždy musí pamatovat na **prvenství Boží milosti**:
„Často si myslíme, že výsledky závisí na naší schopnosti pracovat a plánovat. Jistě, Bůh chce, abychom spolupracovali s jeho milostí... Ale běda když zapomeneme, že 'bez Krista nemůžeme dělat nic.' (srov. Jan 15,5)“³⁴
- Obnovené naslouchání **Božímu slovu**.³⁵
- **Evangelizace**: „Kdo se skutečně setkal s Kristem, nemůže si to nechat pro sebe, ale musí o tom hlásat druhým.“³⁶
- **Vzájemná láska**: „Náš pastorační plán se bude nepochybně zakládat na 'novém přikázání', které nám on sám dal: 'Jak jsem já miloval vás, tak se navzájem milujte vy.' (Jan 13,34)“³⁷

Z toho vyrůstá stanovení nejdůležitějšího pravidla pastorační práce: „**I v novém století bude církev potřebovat mnoho věcí; pokud však bude chybět láska (agapé), vše ostatní je zbytečné ... Láska je opravdu srdcem církve.**“³⁸

²⁵ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 29, ČBK, Praha 2001.

²⁶ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 16, ČBK, Praha 2001.

²⁷ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 29, ČBK, Praha 2001.

²⁸ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 30, ČBK, Praha 2001.

²⁹ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 31, ČBK, Praha 2001.

³⁰ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 32, ČBK, Praha 2001.

³¹ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 34, ČBK, Praha 2001.

³² Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 36, ČBK, Praha 2001.

³³ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 37, ČBK, Praha 2001.

³⁴ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 38, ČBK, Praha 2001.

³⁵ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 39, ČBK, Praha 2001.

³⁶ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 40, ČBK, Praha 2001.

³⁷ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 42, ČBK, Praha 2001.

³⁸ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, 42, ČBK, Praha 2001.

Spiritualita společenství

Papež načrtává tuto spiritualitu a zdůrazňuje, že: „**Musíme učinit církve domovem a školou společenství.**“³⁹

Tato spiritualita v první řadě znamená:

- „Obrátit srdce k tajemství Trojice“ a „její jas zachytit na tváři svých bližních“.
- V rámci hluboké jednoty tajemného těla církve vnímat každého bratra ve víře jako někoho, 'kdo mi patří'.
- Schopnost vidět v druhém především to pozitivní.
- 'Vytvořit prostor' bratru tím, že poneseme břemena jeden druhého.

„Nedělejme si iluze: bez této duchovní snahy by vnější nástroje společenství nebyly k ničemu. Staly by se bezduchými strukturami, spíše maskami, které společenství jen předstírají, než že by byly cestou k jeho vyjádření a růstu.“⁴⁰

Služba mládeži zaměřená na život ve společenství je konkrétní možností, jak se učit a jak vytvářet církve jako domov. Můžeme pomyslet na důležitost základního společenství jako místa setkání s živým Ježíšem Kristem, jako místa neustálé formace, zázemí pro mladé konvertity, prostředí, kde by se hledající mohli Krista přímo „dotknout“.

*„... rozměr společenství je úzce svázán se schopností křesťanského společenství dát **prostor všem darům** Ducha Svatého. Jednota církve neznámá uniformitu, ale organickou integraci všech oprávněných rozdílů... Velký význam pro společenství má na této rovině povinnost rozvíjet nejrůznější sdružení, jež ve formách tradičních i nových, jakými jsou církví uznávaná hnutí, dodávají církvi životaschopnost, která je Božím darem a přináší opravdové „jaro Ducha svatého“. Je samozřejmě nutné, aby sdružení a hnutí – jak na úrovni všeobecné církve, tak v místních církvích – pracovala v plném souladu s církví a v poslušnosti oprávněným direktivám duchovních pastýřů.“⁴¹*

Odvaha hlásat Boží pravdu

Papež se na mladého člověka dívá s velkou důvěrou, protože i když se v mnohém stále mění, je v něm pořád stejná touha po pravdě a lásce. Úkolem církve je tedy pomáhat mladému člověku klást si otázky a pomáhat mu nacházet na ně správné odpovědi. V tomto ohledu se církve zcela přirozeně dostává do kontrastu s duchem doby a nutně musí být znamením odporu.⁴² Bez odvahy hlásat i náročné a nepopulární pravdy bychom byli neužiteční. Samotným mladým lidem papež dodává odvahu, když jim při různých příležitostech zdůrazňuje, že mají právo na pravdu a její radikalitu.⁴³

³⁹ Jan Pavel II., *Novo millennio ineunte*, 43, ČBK, Praha 2001.

⁴⁰ Jan Pavel II., *Novo millennio ineunte*, 43, ČBK, Praha 2001.

⁴¹ Jan Pavel II., *Novo millennio ineunte*, 46, ČBK, Praha 2001.

⁴² Jan Pavel II., *Novo millennio ineunte*, 51, ČBK, Praha 2001.

⁴³ Jan Pavel II., *Poselství mládeži k XVII. světovému dni mládeže v Kristus vás miluje*, Paulínky, Praha 2001.

4.3 Pohled církve v ČR na mladou generaci

4.3.1 Vymezení pojmu mládež

Pod pojmem „mládež“ rozumíme člověka ve věku od 14 do 30 let.⁴⁴

Skupinu „mládež“ lze rozčlenit do podskupin na základě nejrůznějších hledisek, např. podle:

- a) *náboženského prostředí*: od nábožensky tradičních až po misijní oblasti; z farností venkovských i velkoměstských; lidé, kteří se nezapoují do farních struktur
- b) *vzdělání*: mládež od základního až po vysokoškolské vzdělání, lidé se základním i vyšším náboženským vzděláním, ale také bez základních náboženských vědomostí
- c) *věku*: mladší mládež, starší mládež, mladí dospělí
- d) *stavu*: svobodní, mladí manželé, mladí lidé zasvěceného života
- e) *typu pastorační služby*, kterou vyžadují od duchovních či od církevních institucí: od lhostejnosti až po požadavek soustavného duchovního doprovázení
- f) *toho, čím jsou sami schopni přispět k vytváření Božího lidu (tj. nejčastěji farní obce)*: od aktivních přes konzumenty až po lhostejné
- g) *způsobu, jakým se stavějí ke křesťanství a k církvi*: věřící praktikující, nepraktikující, hledající a sympatizující, nevěřící

Pastorační plán nerozpracovává způsob doprovázení pro konkrétní podskupiny, ale navrhuje základní linii.

4.3.2 Základní proud v pastorační mládeže

Pozornost místní církve k mládeži dokládají listy biskupů mladým lidem, četná osobní setkání a dlouholetá podpora biskupů pastorační mládeže.⁴⁵

Jestliže je pastorační mládeže záležitostí církve jako celku (místní církve - diecéze, universální církve - v celém světě) a usiluje o to, aby zasahovala co nejširší spektrum mladých lidí, je jasné, že v tomto procesu nacházejí své opodstatněné místo různé metody.

Základní metodou služby Sekce je skrze formované mladé lidi, kteří mají v církvi skutečné zázemí, oslovovat další mládež v nejrůznějších prostředích.

Pastorační mládeže různých složek místní či universální církve, např. řeholí, hnutí atd., se zaměřuje na cílovou skupinu podle svého charismatu, a proto má své důležité a velmi prospěšné místo v pastorační církvi; je však více specifická, a tím nezbytně užší.

Dnešní doba vyžaduje spolupráci mezi DCM a ostatními složkami, které v pastorační mládeže pracují.⁴⁶ Tato spolupráce je náročná, ale vždy plodná.

4.3.3 Zapojení mladých

Jak již bylo uvedeno, mladí lidé se stávají opravdu aktivními subjekty. I když se v tomto ohledu potýkáme v církvi jako celku s mnoha těžkostmi, dá se říci, že se podařilo vytvořit mládeži prostor pro její schopnosti a aktivity. Mladí lidé, jejich postoje a názory nejsou v církvi opomíjeni.

---

⁴⁴ Obvykle udávanou hranici 26 let zvyšujeme na základě prodlužování věku mladosti a podle stanovení věku pro účast na světových dnech mládeže.

⁴⁵ Viz poznámka 12.

⁴⁶ Konkrétním výrazem spolupráce na národní úrovni je konference o mládeži a na rovině diecézní tzv. koordinační rada.

4.3.4 Ideál pastorační mládeže podle představ a názorů kněží a laiků pracujících v diecézní pastorační mládeži⁴⁷

Církev, která na základě II. vatikánského koncilu a díky Janu Pavlu II. prodělává proces zvnitřnění a nového nadšení pro Krista – jediného Spasitele člověka - se cítí být volána k odvážnému hlásání evangelia.

Mládeži musíme - především svědectvím života křesťanů, církve a těch, kteří mládež doprovázejí - s velkou odvahou ukazovat, že v Kristu je pramen naděje, lásky, radosti, života a pravdy. Krista je třeba předkládat jako toho, kdo mladého člověka doprovází na cestě s pozorností lásky jako nejlepší přítel, počítá s ním a nabízí mu svůj plán - povolání. Církev by měla být pro mladé lidi domovem,⁴⁸ kde se mladý člověk cítí přijat i přes svou odlišnost a často i kritičnost.

Nesmí chybět odvaha k vhodnému hlásání i náročných morálních zásad. Mladé lidi je proto třeba učit ochotě k oběti a vést je postupně ke schopnosti prožívat tajemství utrpení a zmrtvýchvstání Krista. V případě nutnosti se nesmíme obávat ani výchovných konfliktů, které díky neochvějnému hlásání Krista někdy vzniknou. Bezkonfliktní vztah se společností by pro nás měl být spíše výzvou ke zpytování svědomí.

V praxi mladí lidé očekávají, že budou církví pozorně doprovázeni. Znamená to prohlubovat náboženské vzdělávání, duchovní formaci, zpovědní službu, duchovní doprovázení, uvedení do malých základních společenství, formaci animátorů, průběh katechumenátu, přípravu dospělých na první sv. přijímání, přípravu k biřmování, přípravu na manželství a doprovázení mladých manželství.

4.3.5 Aktivity ostatních subjektů

Kromě aktivit Sekce působí v ČR v pastorační mládeži také řehole (např. salesiáni), nová církevní hnutí a komunity a různá občanská sdružení (např. skaut, Orel).

Do pastorační mládeže patří se svou specifičností i církevní školství, vysokoškolské farnosti a katechizace mládeže.

4.3.6 Církevní směrnice pro pastorační mládeži na celostátní a diecézní úrovni

Základní směrnicí je dokument z roku 1990, který byl schválen na 5. zasedání ČBK 1. října 1990, a na něj navazující Statut Sekce pro mládež ČBK, schválený na zasedání ČBK 24. 11. 1993.⁴⁹

4.3.7 Formační materiály vydávané Sekcí⁵⁰

V současné době existuje souhrn promluv a poselství Jana Pavla II. k mládeži,⁵¹ soupis katechezí biskupů na velkých setkáních mládeže, videokazety s promluvami biskupů a papeže v českém dabingu a mnohé další materiály vhodné pro formaci mládeže.⁵²

Sekce zajišťuje, aby se poselství papeže mládeži dostalo k adresátům.

⁴⁷ Zpracováno na základě závěrů konferencí o mládeži.

⁴⁸ Viz *Novo millennio ineunte*, čl. 43, ČBK, Praha 2001.

⁴⁹ Na diecézní úrovni existují ještě Stanovy Arcidiecézního centra pro mládež pražské arcidiecéze schválené Miloslavem kardinálem Vlkem, 1. 1. 1999.

⁵⁰ Viz příloha č. 2.

⁵¹ *Kristus vás miluje*, Paulínky, Praha 2001.

⁵² *Pojď a následuj mě I a II*, Paulínky, Praha 2001 a Praha 2002.

Jan Balík, *Pohleděl na něho s láskou*, Matice cyrilometodějská, Olomouc 2001.

Jan Balík, *Neboj se, jen věř*, Paulínky, Praha 2002.

Pro stálou formaci pracovníků s mládeží slouží časopis Budoucnost církve a různé odborné publikace.⁵³

4.4 Základní úskalí pro budoucnost

I když Sekce vykonala za dobu existence mnohé, sami její členové vidí určitá úskalí, co se týče současnosti i budoucího rozvoje. Následující body tato úskalí nastiňují. Návrhy řešení jsou zčásti obsaženy v Krátkodobém pastoračním plánu⁵⁴ a z části jsou plně v kompetenci biskupů.

4.4.1 Personální otázky

Velmi záleží na hloubce formace těch, kteří budou v pastorační mládeže působit. Bez dobře připravených kvalitních kněží a laiků není možné s rozvojem pastorace mládeže počítat.

Z dosavadní zkušenosti lze doporučit, aby měli:

Kněží na DCM – dlouhodobou přípravu pro tuto práci, absolvovaný Studijně – formační kurz, odborné znalosti pedagogiky, psychologie, sociologie, managementu.

Laici na DCM – dlouhodobou přípravu, absolvovaný Studijně – formační kurz, studium (alespoň započaté) na teologické fakultě, odborné znalosti pedagogiky, psychologie, sociologie, managementu.

Kaplani pro mládež ve vikariátech a děkanátech – účast na Studijně – formačním kurzu, formaci od zodpovědného kněze za DCM.

Laici ve vikariátech a děkanátech – účast na Studijně – formačním kurzu, formaci od kaplana pro mládež a od DCM.

Mladí na DCŽM - účast na Studijně – formačním kurzu, formaci od zodpovědného za DCŽM.

Volontéři - účast na Studijně – formačním kurzu, formaci od DCM.

Animátoři společenství - formaci především od DCM a od kaplana pro mládež.

4.4.2 Finanční otázky

Ačkoliv finance nejsou primárním hodnotícím prvkem pastorace mládeže, nelze podcenit dobrou finanční rozvahu.

Možné zdroje:

- vnitrocírkevní
  - diecézní sbírka pro mládež konaná v kostelích
  - „desátky“ – odvod na priority diecéze – sem by měla patřit mimo jiné mládež, a ne stavby a opravy kostelů a far
  - zahraniční církevní nadace – Kirche in Not, Renovabis
- vlastní zdroje
  - účastnické příspěvky na akcích
- sponzoři, dárci
  - firmy
  - drobní dárci (bývalí účastníci akcí, dobrodinci našeho díla)
  - nadace
- veřejné zdroje
  - dotace MŠMT
  - dotace krajů – tato praxe teprve začne fungovat
  - příspěvky obecních, městských, okresních úřadů a magistrátů měst

⁵³ Především se jedná o přednášky ze Studijně-formačního kurzu Sekce.

⁵⁴ Viz bod 6.

- veřejná sbírka
  - fondy EU (Phare, strukturální fondy)
  - mezi veřejností (viz Tříkrálová sbírka)

5. CÍLE PASTORACE MLÁDEŽE

Motto:

Všichni mladí lidé musí cítit, že církev má o ně zájem: proto ať se celá církev, v jednotě s nástupcem Petrovým, na celosvětové úrovni svou touhou a starostlivostí, svou otevřeností a nadějí stále více nasazuje ve prospěch mládeže, aby tak odpověděla na její očekávání tím, že svědčí o jistotě, kterou je Kristus, o Pravdě, kterou je Kristus, o Lásce, kterou je Kristus, skrze formaci, kterou si osvojila a která je nezbytným a současným způsobem evangelizace. Mladí lidé nesou v sobě očekávání: jsou zklamáni vším, co je v rovině občanské, sociální a politické nemůže naplnit, a vše posuzují jasným a kritickým okem. Na konci tohoto roku se na různých místech objevují příznaky ještě většího očekávání, které by církví, jež se dívá na mládež s nadějí a láskou, nemělo být opomíjeno.

(Z proslovu Jana Pavla II. ke kurii a římské prelatuře, 20. prosince 1985)

5.1 Základní poslání církve⁵⁵

I ve vztahu k mladému člověku je nejvyšším cílem pomoci mu k setkání s živým Ježíšem Kristem přítomným v církvi. Celkovou formaci a přípravu pro převzetí odpovědnosti v církvi a ve společnosti církev spojuje s nabídkou intenzivního prožívání svátostného života a s možností trvalého doprovázení.

5.2 Dlouhodobé cíle a dlouhodobý pastorační plán

Společenství církve musí být neustále schopno oslovovat mladé lidi, být pro ně referenční skupinou a formovat z nich vyzrálé katolické osobnosti. Pro práci Sekce to především znamená:

- nevěřícím zprostředkovat pozitivní zkušenost s církví, popřípadě odstraňovat předsudky,
- sympatizující přivést k aktivnímu postoji hledání,
- hledající uvést na cestu katechumenátu,
- věřícím nepraktikujícím pomoci setkat se s Kristem, objevit společenství církve a nastoupit cestu křesťanské formace,
- věřícím praktikujícím přispět k prohloubení víry, k duchovnímu růstu a k přijetí spoluzodpovědnosti v církvi a ve společnosti, napomáhat k rozpoznání a k volbě osobního povolání.

Pro službu Sekce to konkrétně znamená stanovit základní priority dlouhodobého pastoračního plánu, kterými jsou zejména:

- podpora formace animátorů mládeže,
- rozšíření a zdokonalení formace kněží a laiků zapojených v pastoraaci mládeže,

---

⁵⁵ Jan Pavel II., poselství kardinálu Pironiovi, Čenstochová, 1996: „Hlavním cílem je, aby se Ježíšova oběť stala centrem víry a života každého mladého člověka, aby se Ježíš stal jeho pevným bodem a byl také pravým středem každé iniciativy a každého výchovného úsilí ve prospěch nových generací.“, Sekce pro mládež ČBK, Praha 2001.

Jan Pavel II., *Novo millennio ineunte*, čl. 40, ČBK, Praha 2001: „Kristus má být s důvěrou představen všem lidem... aniž bychom skrývali nejradikálnější požadavky evangelní zvěsti. Musíme jít ale vstříc požadavkům všech s ohledem na citlivost, jazyk, stejně jako to dělal sv. Pavel, který píše: 'Pro všechny jsem se stal vším, abych stůj co stůj zachránil aspoň některé.' (1 Kor. 9,22) Když o tom píšu, myslím v první řadě na *pastoraci mládeže*.“

- přispění k lepšímu kontaktu mladých lidí s biskupem,
- zdokonalení zpětné vazby pro biskupy,
- podpora malých společenství,
- rozvíjení vnitrocírkevní a ekumenické spolupráce ve vztahu k pastorační mládeži,
- rozvíjení mezinárodních kontaktů a spolupráce,
- objevování nové cesty v pastorační mládeži na základě zkušeností a rozborů,
- zajištění trvale udržitelného rozvoje v personálních otázkách na všech úrovních,
- budování informační sítě pro mládež.

5.3 Konkrétní nástroje k dosažení cílů

5.3.1 Sekce pro mládež ČBK

„je výkonný orgán ČBK, jmenovitě biskupa, který je zodpovědný za pastorační mládež. Posláním Sekce je péče o veškerou mládež, věřící i nevěřící. Řádnými členy jsou kněží a laici, kteří byli pro tuto službu pověřeni biskupem.“⁵⁶

Tento nástroj je součástí církve. Tak jako církev sama je především živým organismem, tzn. tajemným tělem Kristovým, tak podobně Sekce pro mládež není na prvním místě organizací. Není samostatnou právnickou osobou, občanským sdružením, iniciativou, není 'při biskupské konferenci', ale je její organickou součástí. Tím je dáno také její působení. Nejde o to být 'úřadem' či 'novou organizací' pro mládež, ale láskou církve k mladým. Organizace a plánování jsou jen prostředky k naplnění poslání. Díky tomuto postoji a těmto prioritám se za jedenáct let své existence Sekce pro mládež stala sice početně nevelkým, ale velmi účinným a výkonným nástrojem pastorační mládeže v ČR.

„I když jsou vztahy v Sekci pro mládež jasně vymezeny, její práce ať se rozvíjí na základě bratrského dialogu a v duchu vzájemné služby, aby co nejlépe přispívala k budování živého společenství církve.“⁵⁷

5.3.2 Sekretariát Sekce

- Sekretariát Sekce, vedený jejím ředitelem, propojuje celý organismus Sekce s biskupy, především s biskupem-delegátem pro mládež, a zprostředkovává zpětnou vazbu ze strany mladých směrem k biskupům, kteří tvoří ČBK.
- Připravuje a zajišťuje pravidelná pracovní zasedání Sekce a její další aktivity.
- Přináší inspirace a pokyny biskupů a zvláště biskupa zodpovědného za mládež směrem k mladým lidem.
- Udržuje kontakty s PRPL a národními sekretariáty některých zemí, a tak propojuje pastorační mládež na universální církve.
- Udržuje kontakty s ministerstvy, Českou radou dětí a mládeže (ČRDM), s občanskými a nevládními organizacemi.
- Zajišťuje chod Studijně formačního kurzu.
- Koordinuje a řídí celostátní setkání mládeže a českou účast na mezinárodních setkáních mládeže.

⁵⁶ Statut Sekce pro mládež ČBK, Praha 1993.

⁵⁷ Statut Sekce pro mládež ČBK, Praha 1993.

- Pořádá konferenci o mládeži, kterou připravuje s přípravnou skupinou komunit a hnutí, a usiluje tak o užší spolupráci mezi všemi, kteří se v katolické církvi v ČR zaobírají pastorační mládeží.
- Udržuje kontakty s ekumenickou radou mládeže.
- Vydává časopis pro pastorační mládež Budoucnost církve.
- Zachycuje a vydává odborné materiály.
- Zajišťuje publikační činnost.
- Udržuje kontakt s médii.

5.3.3 Komise Sekce

Podle potřeby je možno zřizovat na potřebnou dobu tematické komise. Tak pracuje především komise pro média a pro tvorbu formačních materiálů.

5.3.4 Diecézní centra pro mládež

Diecézní centrum pro mládež je biskupem pověřeno pastorační mládeží v diecézi. Tvoří je kněz a mladí laici, kteří jsou k této službě jmenováni diecézním biskupem. Znamená to, že jménem biskupa a v jeho intencích vyvíjejí pastorační činnost na co nejširší a nejobecnější úrovni.

Pracovníci DCM mohou mít formaci v duchu různých řeholí, hnutí nebo komunit. Svou službu na diecézní úrovni musí chápat jako službu církvi, konat ji nezištně, snažit se o otevřenost vůči všem a být pozorní, aby jejich působení nebylo záležitostí pouze té nebo oné spirituality.

DCM reflektují situaci místní církve. Spolupráce jednotlivých DCM v rámci Sekce je velmi obohacující výměnou darů, inspirací i cennou podporou vlastní činnosti v diecézi.⁵⁸

DCM především:

- Zprostředkovává živý kontakt mezi biskupem a mládeží diecéze, zvláště skrze diecézní setkání mládeže a SDM v diecézích i v zahraničí.
- Je členem Sekce pro mládež, účastní se pravidelných setkání, a tak získává širší rozhled a své poznatky současně předává ostatní DCM.
- Neustále se seznamuje se situací mládeže a společnosti, ve které mladí lidé žijí.
- Vychází ze skutečné situace církve v diecézi.
- Podporuje základní společenství (ve farnostech, na školách...).
- Podporuje mladé lidi zvláště tam, kde se o ně nikdo nestará.
- Napomáhá ke vzniku nových společenství.
- Osobními návštěvami a různými programy podporuje mladé lidi v diecézi.
- Formační činností podporuje aktivitu mladých v jednotlivých farnostech.
- Zajímá se o každého mladého člověka, a to zvláště tam, kde se o mladé lidi nikdo nestará.
- Připravuje materiály do skupin.
- Připravuje a zajišťuje pravidelná setkání animátorů diecéze, jejich formaci a vzdělání, a to ve spolupráci se Sekcí pro mládež ČBK, kde probíhá vzájemná výměna zkušeností mezi diecézemi i dalšími subjekty, které se věnují mládeži, a odkud čerpá inspirace, materiály a mezinárodní zkušenosti.

⁵⁸ Jan Pavel II., *Novo millennio ineunte*, 29, ČBK, Praha 2001: "Vyzývám proto naléhavě pastýře místních církví, aby s pomocí nejrůznějších složek Božího lidu s důvěrou načrtli etapy budoucí cesty, uvedli do souladu plány svých diecézí se sousedními diecézními společenstvími i se společenstvími všeobecné církve."

- Připravuje kaplany pro mládež (eventuelně vikariátní pastorační asistenty pro mládež) a laické zástupce za děkanáty pro jejich činnost v děkanátech nebo vikariátech a podporuje je. Studijně – formační kurz Sekce je vhodnou nabídkou pro vzdělávání a přípravu k této službě, ale také k navázání osobních kontaktů a výměnu zkušeností.
- Pro svou činnost může zřídit různé formační a vzdělávací instituce.

5.3.5 Diecézní centra života mládeže

V některých diecézích biskupové založili Diecézní centra života mládeže, která mají stejnou podstatu, rozvíjejí svoji aktivitu podle daných možností a konkrétní situace, ve které se nacházejí.

Je to dům, který je stále otevřený mladým lidem a kde se vyžaduje „aby zde trvale pracoval pro mládež alespoň jeden kněz ve spolupráci se stálým týmem“⁵⁹. Úkolem kněze spolu s týmem mladých lidí je především „ukazovat krásu opravdového života s Bohem“ a „být skutečným domovem“⁶⁰. To ve svém důsledku znamená, že základní společenství žijící v domě (kněz a tým mladých lidí) usiluje o neustálou přítomnost Krista zmrtvýchvstalého ve svém středu. Na tomto místě nejde o to předávat mladým lidem nějakou - třeba i krásnou - duchovní teorii, ale reálný křesťanský život, kterého se příchozí mohou takřka „dotknout“⁶¹ a zároveň se stávají jeho spolutvůrci. Takový život, který působí Duch svatý, pak přináší i jeho ovoce: lásku, radost, pokoj, světlo, konverze, posílení v duchovním životě jednotlivce, objevení povolání. Podle slov Mons. Renato Boccarda⁶², zodpovědného za mládež v Papežské radě pro laiky, je tento typ domů pro mládež díky své originalitě a novosti přínosem pro univerzální církve.

Úzká spolupráce mezi DCŽM a DCM je velice důležitá, neboť tento dům poskytuje DCM oporu v živém společenství. Její význam spočívá především v osobním vedení mladých lidí a v přirozeném navazování přátelství. Tato spolupráce je právně vyjádřena tím, že zodpovědný za DCŽM je členem DCM.

Diecézní centrum života mládeže poskytuje DCM zázemí, neustálou intenzivní zpětnou vazbu a tím ochranu před upadnutím do stereotypu nebo do kancelářské mentality.

5.3.6. Kaplani pro mládež v děkanátech (vikariátech)

O službě kaplana hovoří obecně Kodex kanonického práva jako o knězi, *který je pověřený pastorační péčí o některé společenství nebo zvláštní skupinu křesťanů*,⁶³ jehož *jmenuje ordinář*⁶⁴ a *který má mít všechna pověření, která vyžaduje řádná pastorační péče*.⁶⁵

Ustanovení kaplanem pro mládež obdrží kněz od svého biskupa. Pracuje pod jeho vedením a pod vedením diecézního centra pro mládež a má zejména tyto úkoly:

1. Být blízko mladým lidem a mít prostor pro osobní kontakt s nimi. Jde o kněze především v roli duchovního doprovázejícího, naslouchajícího mládeži, sdílejícího s mladými lidmi jejich životní hledání. Musí být schopen předávat evangelium nezkresleně a vhodnou formou.

⁵⁹ Statut Sekce pro mládež ČBK, od. II., č. 2d, Praha 1993.

⁶⁰ Statut Sekce pro mládež ČBK, od. II., č. 2b, Praha 1993.

⁶¹ Viz 1 Jan 1.

⁶² Sekce pro mládež, Mezinárodní setkání animátorů v Rychnově nad Kněžnou, Praha 1996.

⁶³ CIC 564.

⁶⁴ CIC 565.

⁶⁵ CIC 566.

2. Navštěvovat kněze svého vikariátu a hovořit s nimi o mladých lidech v jejich farnostech a o možnostech, které se pro práci s mládeží nabízejí.
3. Při vikariátních konferencích seznamovat kněze se situací pastorace mládeže a s činnostmi plánovanými ve vikariátu i na diecézní, národní a mezinárodní úrovni. Podporovat a koordinovat práci s mládeží ve vikariátu a podrobně zmapovat situaci mládeže ve farnostech.
4. Pomáhat ve spolupráci s místním duchovním správcem farním skupinám mládeže zejména při výběru a formaci animátorů, podporovat vznik těchto skupin a jejich začlenění do života farnosti.
5. Spolupracovat a koordinovat službu mládeži s řeholními společnostmi a hnutími, pokud v děkanátu mezi mládeží působí.
6. Zúčastňovat se pravidelných formačních a studijních setkání pracovníků pro mládež. Speciální služba vyžaduje studium a formaci, kterou zajišťuje Sekce pro mládež ČBK speciálním kursem.
7. Spolupracovat s DCM a DCŽM a účastnit se pracovních setkání kaplanů pro mládež na diecézní úrovni.
8. Spolupracovat s laickými zástupci za děkanáty.

Poznámka:

V diecézích, kde není dostatek kněží pro ustanovení kaplanů pro mládež, se zdá vhodné zapojit do této činnosti laiky jako pastorační asistenty pro mládež ve vikariátu (děkanátu). Ti mají obdobnou pracovní náplň a úkoly jako kaplani pro mládež. Dá se počítat, že by se podíleli i na katechizaci dětí a mládeže, zvláště středoškolské. Jejich stálá formace je zajišťována stejným způsobem jako u kaplanů.

5.3.7 Laičtí zástupci za děkanát – animátoři děkanátu

Jsou to mladí lidé, kteří přijímají dobrovolnou službu laického zástupce za děkanát. Spolupracují s DCM a s kaplanem pro mládež v děkanátu. Společně s kaplany pro mládež připravují program na setkání animátorů v děkanátě a navštěvují ostatní animátory a kněze jednotlivých farností za účelem navázat osobní vztahy a lépe poznat a pochopit situaci daného místa. Laičtí zástupci jsou zodpovědní za rozšiřování informací z DCM.

5.4 Základní linie pastorační služby Sekce

Pastorace mládeže jak na rovině universální, tak na úrovni místní církve předpokládá spirituální identitu, nechceme-li, aby se jak Sekce, tak jednotlivá DCM, staly pouhými

organizačními a koordinačními úřady. Tato identita je hluboce křesťanská⁶⁶ a své akcenty nachází v magisteriu Jana Pavla II.⁶⁷ Je v pravdě katolická a jednotlivcům nebrání v rozvinutí osobního povolání a přijetí některé z církví uznaných duchovních cest.

Pastorační strategie

Fáze a/ zaměření pastorační strategie především na podporu mladých věřících anebo upřímně hledajících mladých lidí. Zde je velmi důležitá katecheze, formace, život v kvalitním společenství a dostatek doprovázejících, kteří jsou schopni osobně se mladým lidem věnovat.

Fáze b/ konvertité, ti, kteří hledají cestu, i samotní mladí věřící lidé se mohou v živém společenství „dotknout“ Krista v církvi. Mají tedy tolik potřebné zázemí v dnešní době, která je křesťanskému způsobu života mnohdy značně nepřátelská.

Fáze c/ z takto živého křesťanského prostředí vycházejí mladí lidé, kteří chtějí přinášet evangelium svým vrstevníkům. Uskutečňuje se známá pravda, že nejlepšími evangelizátory mládeže jsou samotní mladí lidé, musí být však připraveni. Sami vnímají důležitost další formace, studia, duchovního doprovázení a zázemí živého křesťanského společenství. Pro některé bude zapotřebí speciální příprava.

Tímto způsobem se evangelizace i formace mohou navzájem organicky doplňovat.

Jeví se to také jako jediný opravdu účinný způsob, jak přinášet evangelium co nejširšímu počtu mladých lidí. Tím se nezmenšuje důležitost masmédií a kultury - zejména hudby - ani užitečnost různých akcí. Pravdou však zůstává, že nejúčinnějším způsobem evangelizace je osobní setkání.

Důsledkem této linie je také odvaha a schopnost mladých lidí pustit se v místě, kde žijí, do nejrůznějších aktivit výchovného a sociálního charakteru.

5.5 Další subjekty v pastorační mládeže

5.5.1 Farnost

Farnost je přirozeným místem prožívání křesťanského tajemství, bratrského společenství a služby. Zcela přirozeně do ní patří mladí lidé, kteří potřebují vyrůstat v komunitě církve.

Mladí lidé mohou pomáhat v práci s dětmi, v rodinách, spolupracovat při liturgii, při vedení ministrantů apod. Mohou se zapojovat ve farních pastoračních a ekonomických radách a pracovat v oblasti médií.

Ze strany kněze může umožnit zapojení mladých lidí ve farnosti jeho důvěra k nim a předávání kompetencí. Nesmí být pouze využíváni, ale je třeba je brát jako partnery.

Naproti tomu farnost může mladým lidem pomáhat konkrétně např. ekonomicky při jejich akcích, vytvářet prostor pro jejich setkávání, pomáhat při přípravě snoubenců na manželství, v oblasti vzdělávání, v řešení problému nezaměstnanosti apod.

---

⁶⁶ Zahrnuje zejména formaci Božím slovem, modlitbu a svátostný život, nezbytnost živého společenství církve (ve kterém probíhá formace a ze kterého se odvíjí evangelizace), prožívání vlastního křtu a velikonočního tajemství, harmonii mezi *lidským* (praxe, milosrdenství, charita) a *spirituálním*, ekumenickou otevřenost.

⁶⁷ Viz poznámka 11.

Úkoly farnosti jsou však tak velké, že na ně často sama nestačí a potřebuje pomoc. Zvláště mladí lidé potřebují, aby byla věnována zvláštní pozornost jejich zásadní životní formaci. Farnost má v pastoraaci mládeže stále své místo, které ale nesmí zůstat osamocené a vylučné. Dokumenty církve mluví o důležitosti pomoci vikariátu či diecéze i dalších subjektů.⁶⁸ V našich podmínkách musíme brát v úvahu skutečnost, že mladí lidé potřebují zázemí, které jedna farnost není schopná nabídnout. V praxi často půjde o spolupráci více farností nebo celého vikariátu.

5.5.2 Řehole, hnutí, komunity, asociace

- Komunity a hnutí obohacují pastorační činnost církve svým záplem pro Boha, dobrou duchovní formaci a připraveností některých svých členů ke službě universální nebo lokální církvi.
- V rámci místní církve mají spolupracovat na pastoračních úkolech.
- Pracují podle vlastních charismat a nabízejí specifickou formaci.
- Jejich služba je nenahraditelná zvláště v některých obtížných regionech, v setkání s rizikovými skupinami mládeže a v oblasti zaměřené na specifická povolání podle jednotlivých charismat.

5.5.3 Pastoraace vysokoškolaáků

Vysokoškolským studentům je třeba nabízet přiměřenou formaci zakotvenou v solidní katolické nauce a vést je k hlubokému duchovnímu životu. I když pastoraace vysokoškolaáků má svá specifika, bylo by velkou chybou zcela oddělovat pastoraaci mládeže a pastoraaci vysokoškolaáků. Jde o mladé lidi, kteří mají mnoho společného a zároveň se mohou obdarovat svou rozličností. Z řad vysokoškolaáků také často přicházejí nejlepší spolupracovníci do pastoraace mládeže. Z tohoto důvodu je třeba více prohloubit spolupráci vysokoškolských farností a DCM.

5.5.4 Ostatní

Zásadní význam pro výchovu mladého člověka má rodina, proto je důležité spolupracovat s proroáinnými organizacemi a mladé lidi vzdáleně na rodičovství připravovat.

V oblasti katecheze je velké pole působení.

Církevní školy nabízejí prostor pro evangelizaci. V současné době se ale k cíli křesťanské výchovy nedochází pouze klasickou školní formou, a proto je důležitá spolupráce s diecézní pastoraaci mládeže pro plánovité využívání mimoškolských nabídek.

Diecézní pastoraace mládeže udržuje kontakty i s ministranty, s různými občanskými sdruženími a s ekumenickými subjekty.

Spolupráce s teologickými fakultami a s kněžskými semináři prohloubí přípravu nových laiků a kněží pro službu mládeži.

---

⁶⁸ např. CIC 381, 555; *Christifideles laici*, 26, Zvon, Praha 1990.

6. KRÁTKODOBÝ PASTORAČNÍ PLÁN SEKCE

Předpokládá se, že tyto konkrétní cíle si stanovuje Sekce pro mládež jako celek a neustále je vyhodnocuje a zdokonaluje. Je nutné podotknout, že vyjmenované aktivity nemají stejnou důležitost.

Jednotlivé diecéze uskutečňují především prioritní iniciativy, z ostatních si vybírají podle svých potřeb.

Za prioritní musíme označit ty, které vedou k formaci formátorů a animátorů mládeže (laici, kaplani v děkanátu), k podpoře jednotlivých společenství a k moderaci velkých setkání na diecézní a vyšší úrovni.

DCM připravuje i další aktivity, které vidí jako nutné, ale nepatří k jeho základním povinnostem, proto je může v budoucnu předat druhým. Tyto aktivity (např. duchovní cvičení, tematické víkendy, poutě...) nesmí konat na úkor prioritních.

6.1 Podpora místních společenství

Navázání kontaktů s mládeží v jednotlivých farnostech a návštěva kněží

Zajišťuje: DCM, kaplani pro mládež, laičtí zástupci za děkanáty

Vyhledání „zástupců farností“, společenství a případně zástupců za děkanát

Zajišťuje: kaplani pro mládež ve spolupráci s DCM a laickými zástupci za děkanáty

Pravidelné měsíční setkání mládeže děkanátu – volná nabídka pro setkání mládeže s kaplanem pro mládež v děkanátu

Zajišťuje: kaplani pro mládež ve spolupráci se zástupci děkanátu, farností a za pomoci DCM

Návštěvy společenství

Zajišťuje: DCM, kaplani pro mládež, laičtí zástupci za děkanáty...

Formační materiály pro společenství

Zajišťuje: sekretariát Sekce, DCM

Dobrovolná služba mládeže

Roční příprava kandidátů dobrovolné služby – víkendové kurzy

Roční příprava kněží přijímajících dobrovolníky

Rozmístění a permanentní formace dobrovolníků

Zajišťuje: DCM a sekretariát Sekce pro mládež

6.2 Formace animátorů

Formační setkání animátorů

Zajišťuje: DCM ve spolupráci s DCŽM a kaplany pro mládež

Diecézní setkání animátorů

Zajišťuje: DCM

Celostátní setkání animátorů

Zajišťuje: Sekce pro mládež

6.3 Informační a formační servis pro mládež

Diecézní časopisy pro mládež

Zajišťuje: DCM

Lepší využití stávajících diecézních a regionálních médií

Zajišťuje: DCM

Snaha o navázání kontaktu s ostatními médii

Zajišťuje: DCM

Formační materiály pro společenství i jednotlivce – nabídka zpracovaných formačních materiálů

Zajišťuje: sekretariát Sekce

Využití internetu

www.signaly.cz

Zajišťuje: sekretariát Sekce

Diecézní stránky

Zajišťuje: DCM

Děkanátní mládežnické stránky

Zajišťuje: kaplan zodpovědný za mládež a laický zástupce pro mládež

6.4 Zajišťování akcí v rámci diecéze

Diecézní setkání mládeže

Zajišťuje: DCM ve spolupráci se zástupci děkanátů

Diecézní fóra mládeže

Zajišťuje: DCM

Vikariátní (děkanátní) setkání mládeže

Zajišťuje: kaplani pro mládež ve spolupráci se zástupci děkanátů (vikariátů) a farností za pomoci DCM

Tematické víkendy

Zajišťuje: DCM, DCŽM

Duchovní obnovy

Zajišťuje: DCM, DCŽM

Setkání pro zástupce vikariátů a farností

Zajišťuje: DCM ve spolupráci s kaplany pro mládež

6.5 Zajišťování akcí na národní úrovni

Celostátní setkání mládeže⁶⁹

Zajišťuje: sekretariát Sekce a DCM

Celostátní fórum mládeže⁷⁰

Zajišťuje: sekretariát Sekce a DCM

Celostátní setkání animátorů⁷¹

Zajišťuje: sekretariát Sekce a DCM

6.6 Zajišťování mezinárodních kontaktů

Účast na SDM

Zajišťuje: sekretariát Sekce

Spolupráce s Papežskou radou pro laiky a s některými národními sekretariáty pro mládež

Zajišťuje: sekretariát Sekce

Mezinárodní kontakty mládeže na diecézní úrovni

Zajišťuje: DCM

6.7 Spolupráce s hnutími, řády a dalšími subjekty, které pracují s mládeží v diecézích

Konference o mládeži - každý rok

Zajišťuje: sekretariát Sekce

Diecézní koordinační rada mládeže – zefektivnění činnosti jako poradního orgánu DCM a prostor pro spolupráci a koordinaci

Zajišťuje: DCM

Vypracování národního pastoračního plánu pro mládež

Zajišťuje: Sekce pro mládež ve spolupráci s ostatními subjekty pastore mládeže

Aktivní zapojení mládeže do sněmovního procesu

Zajišťuje: sekretariát Sekce a DCM

---

⁶⁹ Z praxe se zdá vhodné tato setkání uskutečňovat v závislosti na Světových dnech mládeže, a to v případě, že se SDM koná mimo evropský kontinent.

⁷⁰ Koná se před Celostátním setkáním mládeže.

⁷¹ Toto setkání nalézá své místo jednou za čtyři roky v roce, kdy se nekoná SDM.

6.8 Formace a vzdělávání pracovníků s mládeží

Vyhledávání a dlouhodobá formace kněží a laiků pro vedení DCM a DCŽM

Zajišťuje: sekretariát Sekce pro mládež, DCM

Studijně - formační kurz Sekce pro mládež ČBK

Zajišťuje: sekretariát Sekce

Časopis Budoucnost církve

Zajišťuje: sekretariát Sekce

Formace kaplanů pro mládež a laických zástupců děkanátů

Zajišťuje: DCM a sekretariát Sekce

Vydávání odborných publikací pro formátory mládeže

Zajišťuje: sekretariát Sekce

6.9 Činnost diecézních domů mládeže

Diecézní centra života mládeže

Zajišťuje: DCM a tým DCŽM

Provoz jiných diecézních domů pro mládež

Zajišťuje: DCM

7. VÝHLEDY DO BUDOUCNA

Pastorace mládeže musí pokračovat nikoliv množением akcí, ale především jejich zkvalitněním a hledáním nových přístupů ve stávajících aktivitách

Vyžaduje také, aby místní společenství církve našlo odvahu a vytýčilo pastoraci mládeže jako jednu z priorit. Věnovat nejlepší síly kněží a laiků právě do pastorace a formace mládeže bude velkým přínosem pro budoucnost. Je také třeba dostatečně pamatovat na jejich odbornou přípravu a formaci a na vyhledávání nových.

Rozvoj Sekce a její služby znamená především:

- věnovat mladým lidem čas a pěstovat s nimi osobní kontakty,
- formovat formátory, vyhledávat a formovat animátory, podporovat základní společenství, připravovat formační a jiné materiály,
- rozvíjet Studijně-formační kurz Sekce pro mládež ČBK a přeměnit ho ve formační školu pod patronací České biskupské konference,
- rozvíjet přednáškovou a publikační činnost,
- zlepšovat komunikaci v Sekci i s ostatními aktivitami v církvi, které se věnují mládeži,
- rozšiřovat spolupráci se sdělovacími prostředky a lépe využívat masmédiá k předávání evangelia dnešní mládeži,
- napomáhat vytváření „nové kultury“ spoluprací s mladými umělci a hledat v této oblasti nové možnosti,
- prohloubit spolupráci s teologickými fakultami a usilovat o zařazení pastorace mládeže na diecézní úrovni jako řádné součásti pastorální teologie,
- spolupracovat se semináři a přispívat k výchově bohoslovců v duchu „spirituality společenství“ a využívat praxi bohoslovců v DCŽM,
- systematicky pracovat na personálním posílení jednotlivých DCM,
- přispívat ke zkvalitnění katecheze mládeže (katechumenát, příprava na biřmování),
- prohloubit odvahu k hlásání evangelia ve své plnosti,
- využívat velká setkání mládeže (celostátní, světová),
- rozvinout voluntariát mládeže,
- vyvíjet snahu o přeskupení finančních prostředků ve prospěch formace mládeže.

8. ZÁVĚR

Za vším tímto úsilím musí stát živí lidé, konkrétní člověk - muž nebo žena, autentický svědek živého Krista. Duch Boží pak naplní všechny tyto iniciativy životem a dá vzniknout mnoha novým.

V současnosti stojíme před velkým úkolem, jímž je nová evangelizace našeho národa, která se jistě bude odehrávat především skrze mladou generaci.

„Milovaní chlapci a děvčata! Vám svěřuji úkol přispívat rozhodujícím způsobem k evangelizaci vaší země.“⁷²

Papež Jan Pavel II. dodává:

„Na této cestě nás doprovází Nejsvětější Panna, ta, které jsem před nedávnem svěřil třetí tisíciletí. V těchto letech jsem o ní často mluvil a vzýval ji jako 'Hvězdu nové evangelizace'. I nyní na ni ukazuji jako na zářící jitřenku a bezpečnou vůdkyni na naší cestě. 'Ženo, to jsou tvé děti,' přivlastňuji si slova, která k ní pronesl sám Ježíš, a přednáším jí synovskou úctu celé církve.“⁷³

Jí svěřujeme celý tento plán a každého mladého chlapce a děvče v naší vlasti s jejich hledáním i s jejich touhou po lásce a dobru a po milujícím Bohu.

---

⁷² Jan Pavel II., homilie v Hradci Králové, 26. dubna 1997 v Kristus vás miluje, Paulínky, Praha 2001.

⁷³ Jan Pavel II., Novo millennio ineunte, čl. 58, ČBK, Praha 2001.

PŘÍLOHY

Příloha 1

Dokumenty církve o mládeži

II. vatikánský koncil

- GAUDIUM ET SPES, kap. 20, 31, 49, 75
Důležitost výchovy mládeže, poučení o manželské lásce, účast na politickém životě.
- APOSTOLICAM ACTUOSITATEM, kap. 12
Mladí lidé představují v dnešní společnosti neobyčejně významnou sílu a musí se stát prvními a bezprostředními apoštoly mladých.
- GRAVISSIMUS EDUCACIONIS, kap. 1
Právo na výchovu dle mravních hodnot, právo na náboženskou výchovu.
- PRESBYTERORUM ORDINIS, kap. 6
Zvláštní zájem mají kněží věnovat mládeži, manželům a rodičům.
- ZÁVĚREČNÉ POSELSTVÍ MLÁDEŽI Z 8. PROSINCE 1965
Církev se na vás dívá s důvěrou. Buď společnost zítřka zachráníte, nebo spolu s ní zahynete. Bojujte proti každému egoismu. V církvi naleznete Krista.

Papež Pavel VI.

- EVANGELII NUNTIANDI, čl. 72
Je třeba se věnovat mládeži se zvláštní péčí a zapojit ji do apoštolátu.

Papež Jan Pavel II.

- CHRISTIFIDELES LAICI, kap. 46
Mladí lidé jsou nadějí církve. Mají se stát aktivními činiteli v evangelizaci.
Církev má mnoho co říci mladým lidem a mladí lidé mají mnoho co říci církvi.
- REDEMPTOR HOMINIS
Dokument důležitý k pochopení papežovy odvahy hlásat mladým lidem evangelium:
Kristus je jediný, kdo dává pravé odpovědi na očekávání člověka.
- PASTORES DABO VOBIS
V první části je rozbor současné mentality mladých lidí.
- TERTIO MILLENNIO ADVENIENTE, od čl. 58
Budoucnost světa a budoucnost církve patří mladé generaci.
- NOVO MILLENNIO INEUNTE, čl. 9 a 40

- PROMLUVA K ŘÍMSKÉ KURII, 20. 12. 1985
Všichni mladí musí cítit, že církev má o ně zájem.
- POSELSTVÍ K XXXII. SVĚTOVÉMU DNI MODLITEB ZA POVOLÁNÍ
Církev musí být pro mladé místem hřejivým, musí je mít ráda, hlásat pravdu evangelia a nebát se klást požadavky.
- POSELSTVÍ KARDINÁLU PIRONIOVI PRO ÚČASTNÍKY SEMINÁŘE O SDM, KVĚTEN 1996, ČENSTOCHOVÁ,
O významu Světových dní mládeže, jak je papež chápe; SDM jsou součástí řádné pastorace mládeže, kterou nenahrazují.
- PŘEKROČIT PRÁH NADĚJE, kap. 19
Vhled do vztahu papeže k mladým lidem.
- DAR A TAJEMSTVÍ, str. 76 a 99
Pastorační priority.
- ROZHOVOR S JANEM PAVLEM II. V LA CROIX 20. 8. 1997
- DOPIS JANA PAVLA II. KNĚŽÍM K ZELENÉMU ČTVRTKU 1985
Pojednává o úloze kněze při setkání s mladými a o vlastnostech kněze.
- DOPIS JANA PAVLA II. MLÁDEŽI, rok 1985
- POSELSTVÍ JANA PAVLA II. MLÁDEŽI
- PROMLUVY NA SVĚTOVÝCH DNECH MLÁDEŽE

Příloha 2

Základní materiály vydané sekretariátem Sekce

(Pokud byl materiál vydán sekretariátem Sekce v nakladatelství, je uveden pouze jeho název.)

- Kristus vás miluje - promluvy Jana Pavla II. k mládeži, Paulínky, Praha 2000
Jan Pavel II. hovoří o mládeži - základní dokumenty k pochopení pohledu Jana Pavla II. na mladého člověka, Sekce pro mládež ČBK, Praha 2001
Dopis Jana Pavla II. mládeži z roku 1985
Dopis Jana Pavla II. kněžím k Zelenému čtvrtku 1985
Pravidelná poselství papeže mládeži
Soubory katechezí, promluv a dojmů ze setkání mládeže (např. Čenstochová, Velehrad 92, Velehrad – Denver 93, Manila, Loreto, Paříž, Svatá Hora, Řím)
Mezinárodní setkání animátorů v Rychnově nad Kněžnou, 1996
Identita Sekce pro mládež ČBK, DCM a DCŽM, P. Jan Balík a P. Miroslav Šimáček, Praha 2000
Situace mládeže zvláště v pražské arcidiecézi – východiska a nové výzvy, P. Jan Balík, Praha 2000
Papbrož, ADCM Olomouc 1998
Pojď a následuj mě I - formační materiály pro společenství, Paulínky, Praha 2001
Pojď a následuj mě II - formační materiály pro společenství, Paulínky, Praha 2002
Pohleděl na něho s láskou, P. Jan Balík, katecheze pro mládež, MCM, Olomouc 2001
Neboj se, jen věř, P. Jan Balík, biblické katecheze pro mládež, Paulínky, Praha 2002
Budoucnost církve - časopis pro formátory mládeže
(Nabízí mnoho podnětných přednášek, např. od D. Sigaliniho, R. Boccarda, apod.)
Katecheze mládeže třetího tisíciletí, Andrzej Kicinski, 2000
Masmédia a církve, Pavel Fischer, 1996
Vztah mezi autoritou a duchovním vedením, biskup Arrigo Miglio, 1996
Deset základních bodů pastorace mládeže, Domenico Sigalini, 1995
Teologický a eklesiologický pohled na společenství, P. Jan Balík, 2000
Společenství mládeže v praxi naší místní církve, P. Jan Balík, 2000
Křesťanské společenství mládeže, 1993
Komunikace a týmová spolupráce, Magda Veselská, Nadácia J. Murgaša, Bratislava, 2001
Konference o mládeži (sborník přednášek - např. Kovařík, Lux), Hostýn, 1998
Formační týden, Svatá Hora 1995 (více autorů)
Formační týden, Velehrad 1997 - povolání, komunitární spiritualita (více autorů)
Rizikové chování mládeže z pohledu dorostového lékaře, Dr. Hamanová, 1997
Organizace práce a výchovné působení při křesťanských prázdninových pobytech dětí, Marie Světníčková, DCM Brno 1993
Dobrovolná služba mládeže v katolické církvi ČR, www.signalny.cz, 2001
Svatí 3. tisíciletí a duchovní doprovázení, Marian Duda, 2000
Proměny české mládeže, Petr Sak, Petrklíč, 2000
Co potřebují mladí lidé a co od nás očekávají, Ludmila Horáčková, www.signalny.cz
Doplňk k projektu Aufbruch, P. Miroslav Šimáček, P. Jan Balík, 2000
Přednášky o DCŽM, P. Miroslav Šimáček a P. Jan Balík, 1998
Přednášky Mons. Renata Boccarda pro animátory, 1998